

Library of Congress
Gr. Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Keturadienis, Thursday, April 16, 1981

Nr. 75

MASKVA ATSLIKUSI VISU DEŠIMTMEČIU

VISAS LAISVASIS PASAULIS SVEIKINA GRĮZUSIUS ASTRONAUTUS

35 TONŲ ERDVĖLAIVIO PAVYZDINGAS NUSILEIDIMAS SUKĖLĖ DŽIAUGSMO LAISVAJAME PASAULYJE

EDWARDS AERODROMAS, Cal. — Sėkmingas, saugus ir tvarkingas mūžinio erdvėlaivio nusileidimas Edwards aerodrome pradžioje ne tik amerikiečius, bet ir visą pasaulį. Visi Amerikos pareigūnai, pradedant prezidentu Reaganu, sveikino laimingai nusileidusius astronautus ir linkėjo atsigauti ir vėl įsitraukti į tolimesnį statybų darbą.

Labai daug sveikinimų atėjo iš tolimiausių pasaulio kraštų. Pirmiausia Amerikos astronautus pasveikino Didžiosios Britanijos, Vakarų Vokietijos, Italijos, Japonijos, Kinijos, Filipinų, Egipto, Pakistano, Indijos ir kitų šalių pareigūnai. Jie džiaugiasi, kad amerikiečiai pastatė galingiausią erdvėlavį, laimingai juo pakilo 172 mylių aukštumo orbiton, kiekvieną dieną apskuo žemę po 16 kartų, o po 54 valandų laimingai nusileidė patys ir patupdė nepaprasto svorio erdvėlavį. Britai, prancūzai, vokiečiai, ispanai džiaugiasi, kad "Columbia" tiks kiemeis skriejantis erdvėje.

Užsienio atstovai, sekusieji erdvėlaivio nusileidimą, stebisi, kad jis leidosi išjungtas motorais, nes turėjo tiesiog kristi iš didelės aukštumos. Erdvėlaivio nusileidimas buvo kontroliuojamas kompiuteriais. Astronautai būtų galėję padaryti klaidą, bet patikimos mašinos viską tiksliai buvo apskaičiavusios. Astronautas Young laiku prieš nusileidimą nuleido ratus, kuriais erdvėlaivis pradėjo riedėti.

Astronautų sutikti suvažiuavusios minios džiaugmuni nebuvo galo. Visi didžiavosi, kad Amerikos specialistai pajėgę pastatyti tokias mašinas, kurios ne tik iškelė, bet ir nuleido tokį galingą, didelį erdvėlavį.

Sovietų žinių agentūra "Tass". Pravda ir kita spauda taip pat pažymėjo, kad amerikiečiai pastatė didelį erdvėlavį, jį paleido į erdvę ir vėliau grąžino į žemę, bet vietoj džiaugtis dideliu atšiekimu, nurodė, kad Amerika tokius erdvėlaivius naudos kariams tikslams, nors nenurodyta kuo tie tvirtinami remiami.

"COLUMBIA" PAVYZDINGAI NUSILEIDO

Erdvėlaivis "Columbia" pavyzdinai nusileido. Fotografijos rodo, kad žemę pirmiausia pasiekė užpakaliniai ratai, lygsvara tuojau išsilygino ir lėktuvas

iškelta nosimi kurį laiką ritoi pirmyn. Kai "Columbia" sulėtėjo, nosis nusileido ir lėktuvas neužilgo sustojo nurodytoje vietoje. Edwards aerodromo išbėgimo takas yra 12 mylių ilgio. Jeigu būtų reikėję išbėgimą sulėtinti, tai "Columbia" būtų galėjusi tą taką naudoti, bet to nereikėjo.

Astronautas Young, pasveikinęs atvykusią žmonių ir ja meiliai apkabinęs, pareiškė noro pirmiausia apžiūrėti "Columbia", kaip ji atrodo po tokios tolimos ir ilgos kelionės. Erdvėlaivis visai nepasikeitęs. Astronautas pareiškė, kad erdvėlaivis geras, jis visuomet sutinka juo skristi, jeigu būtų reikalo. Young pareiškė, kad astronautas Crippen, jo paties parinktas kelionės, buvo geras bendradarbis.

PERCY PRADĖJO PASITARIMUS SU DOBRYNNU

WASHINGTON, D.C. — Senatorius Charles Percy, Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, pirmas pradėjo pasitarimus su Sovietų ambasadoriumi Anatoliju Dobryninu. Jis suvedė Valstybės sekretorių Haig ir Dobryniną pas save, kad jie būtų aptartų, kas galima padaryti santykiams tarp abiejų valstybių pagerinti.

Sekretorius Haig tada pareiškė Dobryninui, kad Sovietų vartojamas terorizmas prieš laisvąjį pasaulį yra pati didžiausioji kliūtis geriems santykiams. Sovietų valdžia treniruoja palestiniečius, duoda jiems ginklą ir kelia nerimą įvairiose vietose. Haig davė Dobryninui labai daug faktų apie Sovietų finansuojamą terorizmą.

Senatorius Charles Percy bando suvesti Sovietų ambasadorių Dobryniną ir sekretorių A. Haig pradėti pasitarimus su Rusija, bet sekretorius labai aštriai kritikavo rusų agresiją Afganistane.

Amerikos patarėjai tariai tikėtai su Salvadoro kariuomenės vadais, vykusiai kovojančiais prieš įsivertėlius iš Kubos ir Gvatemalės.

SALVADORO VALDŽIA GAUNA DAUGIAU GINKLŲ, NEGU PARTIZANAI

DIDEJA OPOZICIJA TIKINČIŲJŲ ORGANIZACIJOSE

WASHINGTON, D.C. — Gynybos departamentas išleido raportą apie karinę pagalbą Salvadorui. Jame sakoma, kad JAV nuo šių metų pradžios pasiuntė Salvadoro kariuomenei 343,2 tonos ginklų, šaudmenų bei karinės medžiagos.

Valstybės departamento išleistame dokumente rašoma, kad Sovietų Sąjungos blokas yra pažadėjęs Salvadoro partizanams apie 800 tonų ginklų bei karinės medžiagos, tačiau šįmet pristatė tik 200 tonų, daugiausia per Kubą ir Nikaragvą. Kariniai stebėtojai tvirtina, kad dėl to nepasisekė partizanų planuota generalinė ofensyva tikslu galutinai sunaikinti Salvadoro kariuomenę ir valdžią. 200 tonų karinės medžiagos, vykstant kovoms, būtų sunaudota per porą savaičių. Tuo tarpu JAV pasiuntė karinės medžiagos iš \$5 milijonų specialaus fondo ir už apie \$4 milijonus iš \$25 milijonų pajadėtos sumos.

Salvadoro valdžia pranešė apie naujus partizanų ar teroristų dalinius La Union provincijoje. Sekmadienį ten pastebėtas apie 15 vyrų dalinys. Jie yra aukšto ūgio, šviesiais plaukais, mėlynomis akimis, visi ginkluoti automatiniais ginklais su teleskopiniais taikikliais.

Tuo tarpu padidėjo tikybinių organizacijų opozicija prieš dabartinę administraciją teikiama parama Salvadorui. Evangelikų žurnalas Sojourners gyrė katalikų vyskupų konferenciją už šviesos įnešimą į tamsią Salvadoro situaciją ir užtarimą neturtingųjų. Antradienį virš 50 žinomų evangelikų dvasininkų ir aktyvistų pasirašė laišką prezidentui Reaganui, reikalaudami nutraukti visą karinę paramą Salvadorui. Jie pasekė Bažnyčių Tarybos pasmerkimą kitiems politikams. Tačiau minima vyskupų konferencija nesutinka su kun. Habir paskelbtais "nutarimais" ir reikalauja, ji atleistų iš katekizacijos mokslinių pa-

reigūnų. Visa tai nenuostabu, nes prieš 15 metų komunistų plėtros teorikai paskelbė, kad Pietų Amerikoje komunistų revoliucija gali įvykdyti tik kunigai, nes tik jų tikininkai teklauo.

BEIRUTE APSAUDYTAS LIBANO PREMJERAS

BEIRUTAS. — Antradienį Libano premjeras Šafik Wazzan, keturi ministrai ir 15 parlamentarų pateko į artilerijos ugnį Parlamento rūmuose, į kuriuos pateikė keturi svediniai. Tai buvo artilerijos dvikovos tarp Sirijos kariuomenės dalinių ir krikščionių falangistų milicijos. Libano prezidentas Elias Sarkis paprašė kariuomenės sustabdyti šaudymą, kol premjeras ir kiti asmenys pasitrauks. Šaudymas buvo pertrauktas.

Laikė susisąjūdo vienas Libano sargybinis buvo sužeistas ir trys civiliai užmušti. Milicijos atstovas pareiškė norą derėtis su taiką saugančios Sirijos kariuomenės vadais dėl paliaubų. Izraelis remia krikščionių falangistus, nes Sirijos kariuomenės dominavimas Libane daro jį baze kovoms prieš Izraelį.

RINKIMŲ REZULTATŲ KLASTOJIMAS

Balandžio 7 dienos rinkimų. Maywood miestelio meru paskelbtas Joe W. Freelon, negras, laimėjęs 23 balsų dauguma. Toliau patikrinus balsavimo davinį, nustatyta, kad jo oponentas Ron W. Saunders gavo 27 balsus daugiau.

— Izraelio kariuomenės vadovybė padeda Libano krikščioniams vesti kovą su Sirijos ginkluotomis pajėgomis.

— Dr. Zehonas Danilevičius vakar, balandžio 15 d., 2 val. popiet mirė Svento Kryžiaus ligoninėje.

RUSAI TRAUKIASI NUO LENKIJOS

VARSUVA. — Lenkijos vyriausybė praneša, kad visame krašte rengiasi įvesti sviesto, miltų, ryžių ir javų racionavimą. Ekonominė krašto būklė esanti tokia sunki, kad be šių reikmenų racionavimo gyvenimas bus neįmanomas. Mėsa ir cukrus jau anksčiau buvo racionuoti ir išdalytos kortelės.

Porai valandų praėjus po šio pranešimo, pats premjeras Jaruzelski pranešė, kad mišėtų maisto produktų racionavimas bus įvestas tikrai po švenčių. Numatyti planai racionuoti dabar yra sustabdyti. Racionuota tikrai mėsa ir cukrus.

Sovietų kariuomenės vadovybė tikrai antradienį įsakė rusų karo jėgoms, buvusioms pačioje Lenkijoje ir netoli lenkų sienos, trauktis atgal ir buvusias savo pozicijas. Lenkijos premjeras buvo labai susirūpinęs į Lenkiją įžengusiomis Sovietų karo jėgomis. Jis turėjo susitikti su manevrus vedančiais Sovietų generolais, bet tuo pačiu metu jis turėjo daboti, kad pasienyje buvusieji lenkų kariai būtų pasiruošę ginti lenkų teritoriją.

PATARIA MAZINTI IŠKELTAS ALGAS

WASHINGTON, D.C. — Paul A. Volcker, Federalinio rezervų banko pirmininkas, patarė pramonės ir prekybos darbininkams ir tarnautojams sumažinti paskutinėmis savaitėmis labai iškeltas algas. Volcker žino, kad dalis prekių pabrango, bet jam taip pat aišku, jog kai kuriose pramonės šakose algos labai smarkiai pakilo.

Federalinio rezervų banko pirmininkas žino, kad infliacija yra smarkiai pakilusi, bet jam taip pat aišku, kad su ja visiems reikia kovoti. Volcker supranta, kad šitas procesas gana sunkus, bet jis tvirtina, kad reikalai nepagerės, kol labai iškeltos algos negrįš į normalų stovį.

— Žinios, kad Atlantos mieste išaikinti trijų jaunu juodųjų žudikai, netikros. Policija dar nesurado įtariamųjų.

JEIGU NEVOGTŲ JAV PASLAPČIŲ, TAI ATSLIKTŲ VISU SIMTMEČIU

L. BREZNEVAS PABLOJO, KAD NEBŪTŲ IŠDAUZYTI VISI RAKETŲ LIZDAI

EDWARDS AERODROMAS, Cal. — Nusileidus "Kolumbijai" Mojave dykumoje įrengtame dideliame Edwards aerodrome, atsakingas erdvės reikalus tvarkantis pareigūnas pareiškė, kad Sovietų Sąjunga erdvėje yra atsilikusi bent dešimtmetį nuo Amerikos, — rašo Washington Post specialus korespondentas, turėjęs progos išsikalbėti su keeliais pareigūnais, atvykusiais pasveikinti gabių astronautų.

JAV praeitą sekmadienį iškelė į padanges 65 tonas svorio įvairių mašinų ir dideles atsargas kuro, o nukėlė žemėn 32 tonas įvairių dalių ir mašinų. Amerikiečiai pakilo į erdvę raketų pagrindu, bet nusileido Edwards aerodrome patirtais lėktuvų nusileidimo principais. Visi skaitė, kaip Sovietų lėktuvas skriejo erdvėje po 1,000 valandų, bet jie pajėgę iškelti į erdvę tikrai 12 tonų sveriančių mašinų ir pačių astronautų. Kiek rusai pajėgia sveikai nuleisti žemėn, tuo tarpu dar nežinia, nes visa tai laikoma didele valstybine paslaptimi. Nemanoma, kad jie nuleistų daugiau, negu iškelia. Jei nuleidžia sveikus kosmonautus, tai gerai.

Amerikiečiai, skriedami į Mėnulį, kurį naudojo skystąjį hidrogeną tuo tarpu rusai vartoja tą patį kūrą, kurį prieš 20 metų vartojo Gagarinas. Rusai patarė pažangą keliose srityse, pavogdami Amerikos technikos paslaptis. Bet rusams nepavyko nustatyti, kaip Amerikos astronautai vartojo skystą hidrogeną, daug galingesni už visus dabar vartojamus degalus.

Prieš 20 metų rusai nepasiekė Mėnulio ar kurios kitos planetos ar palydovo. Jie patenkinti tais laimėjimais, kuriuos pasiekė. Jiems pavyko numesti raketas Mėnulio paviršium ir nufotogra-

ISKILMINGAI PALAIDOTAS GEN. OMAR BRADLEY

WASHINGTON, D.C. — Antradienį Arlingtono karių kapinėse buvo palaidotas 5 žvaigždžių generolas Omar N. Bradley, dalyvavęs 2-me Pasauliniame kare ir sumaniai vadovavęs Amerikos kariams Afrikoje ir Europoje. Jis buvo nepaprastų gabumų generolas, bet labai kuklus. Generolas Bradley mirė praėjus savaitę New Yorke, sulaukęs 88 metų amžiaus.

Laidotuvės buvo deramai įsikilmingos. Karstą vežė 6 balti arkliai, o jį lydėjo garbės sargyba iš visų ginklo rūšių, gi Arlingtono kapinėse buvo kariškių špaleriai. Laidotuvėse dalyvavo virš 1,500 asmenų, jų tarpe prezidentienė Nancy Reagan, viceprezidentas George Bush, Valstybės sekretorius gen. Alexander M. Haig Jr., Gynybos sekretorius C. W. Weinberger ir dar daug aukštųjų pareigūnų. Garbės karsto nesėjais buvo Bob Hope ir Averell Harriman.

Nors generolo Bradley laidotuvės buvo su visa kariška pompa, tačiau amžinąjį poilsio vietą jis pasirinko kalnelėje tarp eilinių karių, su kuriais kariavo.

— Mojave dykumoje ir Edwards aerodrome astronautas pasitiko 250,000 žmonių.

fuoti Marso paviršiu. Bet rusai nerodė pastangų pasiekti Mėnulį ar Marsą.

— Sovietų technikos nepajėgumas pastatyti galingą sūrą mašiną pakilti į erdvę neleidžia rusams pasiekti Mėnulį, — pareiškė dr. Bruce Murray, Pasadenos laboratorijos direktorius. — Reikia pripažinti, kad rusai daug padarė, bet erdvėlaivio į Mėnulį jie nepajėgę pastatyti.

Nepajėgumas orientuotis erdvėje, pravesti tikslus ir skubius apskaičiavimus, priverė rusus tentintis trumpesniais užsimojimais, kai jiems buvo pastotas kelias į erdvės tyrinėjimams reikalingas patirtį, techniką ir reikalingus apskaičiavimus. Rusai nebendė siekti jokios planetos, esančios toliau Marso.

Sovietų karo vadovybė yra atsilikusi erdvėje. JAV Pentagonas ateinančių penkerių metų laikotarpyje rengiasi iškelti 14 satelitų. Juos galės iškelti tikrai galingi erdvėlaiviai. JAV išskels tokį satelitą, kuris galės numušti vis pakilusių Sovietų raketą.

Sakoma, kad Breznevus ir kiti Sov. Sąjungos vadai nežinojo, koks tas naujas erdvėlaivis bus ir jo jis sieks. Maskvą pasiekė "žinia", kad amerikiečiai baigia statyti net 12 erdvėlaivių, kuriuos išskels į erdvę. Breznevus, bijodamas, kad JAV nepradėtų karo, nutaręs sustabdyti įsiveržimą į Lenkiją ir pradėti pasitarimus atomo raketoms kontroliuoti. Breznevus sutikęs tartis visais atomo raketų klausimais.

Sekr. Haig pranešė Dobryninui, kad nėra prasmės pradėti pasitarimų su Sovietų Sąjunga, kol ji neatšauks savo karo jėgų iš Afganistano ir nepalikis lenkų ramybėje.

KALENDORELIS

Balandžio 16: Didysis Keturadienis, Kalikstas, Kitrė, Giedrius, Gedutis.

Saulė teka 5:10, leidžiasi 6:32. Oras vėsus.

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Apie grožinės literatūros konkursus

(Tęsinys)

Tuometinis Čikagos lietuvių kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas portretavosi prie "Naujieji" dienraščio ir tai buvęs didžiausio tiražo, plačiai Amerikos lietuvių skaitomas dienraštis, "Draugas", kunigų varžtuose, lebuvis panašiai kaip "Kristaus karalius laivas" arba "Sv. Pranciškaus varpelis", vyraujančiam religinių pasiskaitymų dienraštis. Tik vyriausiu "Draugo" redaktorių paskyrus Leonardą Simučių, tasai dienraštis pradėjęs keistis ir krypti į visuomeninių ir kultūrinių temų dienraštį.

Atrodo, jog pagal ano laikų ryžtą būt, pirmajam išėjusios kultūrinės veiklos varikliu, naujieniniai sumanė 1919 metais paskelbti pirmąjį literatūros konkursą. Po toloko gausaus rašytojų atsiliepimo atsirado paskata ir kitiems laikraščiams konkursus skelbti.

"Draugas" pirmiausia pasėkė, paskelbdamas eilėraščių konkursą, o vėliau pradėjo ir skatinti romanus rašyti. Los Angeles mieste Jonui Vizbarui įteiktąjį premiją jau buvo trisdešimtoji. Iš jų dešimt yra laimėję Kalifornijoje gyvenę rašytojai: Jurgis Gliuda 8, Alė Rūta ir Juozas Svaistas-Balčiūnas po vieną (Svaistas jau yra miręs).

Klevelande leidžiama "Dirva" jau daug metų iš eilės skiria premijas geriausiai parašyti

novelėi. Kiek tokių premijų ji išdalino, po ranka statistikos neturiu, bet kelios premijos atiteko losangeliešiams rašytojams: Jurgiui Gliudai, Alėi Rūtai, Andriui Mironui-Norimui ir Petronėlei Orintaitei.

Kanadoje leidžiamas "Moters" žurnalas ir "Sietyno" skelbtuose novelės konkurseose premijas yra laimėjusi Rūta Kleva Vidžiūnienė, kuri ne tik rašais, bet ir bendrai visuomeninė veikla puikiai reiškiasi losangeliečių lietuvių kolonijoje. Greta grožinės literatūros konkursų, kai kurie laikraščiai laikas nuo laiko skelbia žurnalistikos rašinių konkursus.

Sveikinimai laureatui Jonui Vizbarui

Šių metų romano konkurso komisija buvo sudaryta iš losangeliečių rašytojų bei skaitytojų. Premijos įteikimo eigoje komisijos sekretorė Kleva Rūta Vidžiūnienė perskaitė protokola, kuriame pažymėta, jog konkurso buvo atsiųsti penki rašiniai, komisija balsų dauguma premiją paskyrė "Alšėnų kunigaikštės" autoriui — Jonui Vizbarui.

Čia komisija posėdyje, čia ir premijos įteikimo iškilmė surengta. Darbą pasiėmė vyresniųjų skaucų Kunigaikštienės Gražinos būrelis. Iš anksto jos užsėdė reklamuoti būsimą parą, ir joms pasisekė gerai suorganizuoti, apšiai publikos sukvietė.

Skaucų vadovė Vanda Zelenienė Sv. Kazimiero parapijos salėje iškilmę pradėdama pamėnė, jog šie metai skautams yra spaudos rėmimo metai, tad ir imtasi premijos įteikimo iškilmę surengti. Be to, tas darbas tinka ir pagal skautijos įstatus: dirbama Dievui, nes "Draugas" katalikiškas laikraštis; Tėvynei remiamas spausdinimas lietuviškas žodis; Artimui spauda tarnauja visuomenei.

Renginio spausdintoje programoje yra skaucų būrelio ir darbo komiteto fotografijos, tik gal vertėjo ir pavardės išspausdinti. Parengimo darbo tautos komitete buvo ir prel. Jonas Kučingis, parapijos klebonas, iškilmės glėbėjas. Scenoje kalbėdamas jis džiaugėsi Los Angeles lietuvių kolonija, sumindamas romano premijas laimėjusius rašytojus, sakydamas, jog čia yra tiek daug įvairių specialybių mokslo žmonių, jog užtektų profesorių vienam universitetui; esama tiek daug karininkų, jog užtektų visai divizijai, tik gal kareivių trūktų...

Linksmos nuotaikos pasakojo mairis pajavindamas savo kalbą prel. Kučingis pasakė ir gražios tiesos, jog čia ir VLIKas remiamas ir AL'Tas nepasėnės, tad ne reorganizuotos be n droumenės dar nereikia. Linksmi apgalvestaudamas, kad šių metų premiją laimėjo ne losangeliešis rašytojas, prelatas Kučingis sveikino laureatą Joną Vizbarą savo ir parapijos vardu.

Violeta Gedgaudienė vadavo programos pirmajai daliai. Ji papasakojo istoriją, kaip jau nuo pernai pavasario iškilio mintis čia premijos įteikimo iškilmes surengti. Pakvietė scenon Lietuvos generalinį garbės konsulį Vytautą Čekanauską. Jis pasakė prakalbėję, pradėjęs nuo Mykalojaus Daukšos ir nužengęs iki Lietuvos okupacijos, aiškino lietuvių kalbos išvilioje išlaikymo reikšmę.

PIKITE AV LAUPTMO BONIZ

Santa Monica mieste gyvena milijonieriai

Rašytojų draugijos pirmininkas Bernardas Brazdžionis laureatą sveikindamas aiškino konkursų reikšmę. Esą gerai, kai anonimas prieš anonimą į varžybas stoja. Konkursai padeda išskirti pradedantiems rašytojams, nors vieni konkursų laimėtojai ir toliau išlieka literatūroje, o kiti po konkurso išnyksta.

Kita konkurso reikšmė — premijuoto kūrinio knyga išleidžiama. Trečia — konkursas ir doleriui odė. Pasakojo B.B., jog šiandien bažnyčioje pamokslą kun. Rimšelis kritikavęs Lietuvos kunigaikštis, kad jie kultūra nesirūpinę, tačiau pamokslininkas nenurodęs, ką Vytautas Didysis turėjęs padaryti. Girdėjęs pamokslą komentarus, esą, jau Vytautas turėjęs pradėti romanų konkursus, tad šiandien būtų ne trisdešimtosios, bet gal 300-sios premijos įteikimas.

Pirminė Bernardas Brazdžionis, jog kovo pabaigoje viename "Draugo" numeryje išspausdintą korespondenciją, kurioje anonimas surašęs net 30 pavardžių Santa Monica mieste gyvenančių lietuvių milijonierių. Tad, jei tie milijonieriai paamečiui nors tūkstantinę paskirs romanų konkursams, tad esą vilties, jog dar bent trisdešimt metų premijos bus teikiamos.

Nuolstant nuo iškilmės temos, kadangi viešai tas straipsnis pamintas, galima abejojti, ar jį rašęs K.C. teisingai milijonierius suskaičiavo. Pagal dūnių, jiems nei garbės, nei turty didžiū nepavydint, straipsnis vertintinas kaip padrikų minčių kratynys. Jau pats pirmas sakė: "Los Angeles lietuviai turi dvi didesnes lietuvių apgyventas vietas — parapiją ir Santa Monica" yra nesąmonė, nes kaip Los Angeles lietuviai gali turėti Santa Monica, atskirą miestą. Pagaliau ar "Draugo" korespondentas turi nuovoką, kas išreikiama žodžiu "parapija" ir kada jis vertintinas?

Jei "Draugo" korespondentas tik milijonus skaičiuoja, bet lietuvių visuomeninio gyvenimo ir neseka, tačiau į laikraštį jo rašta leidžiantis korespondencijų redaktorių turėtų būti laisviau išprūsęs. Spausdinimas,

kad, dr. Mykolas Devenis ir Alena Devenienė jau 1949 metais su kitais korespondencijoje minimais "dypukais" Santa Monica mieste apsigyveno, toks raštas tik nuosmukio pažiba.

Taip, Alena Devenienė, Amerikos Lietuvių Tarybos deleguota, lankėsi DP stovyklose, keldama išvietintųjų viltis nepražūti. Deveniai nuo seniau Waterbury, Conn., gyvena ir tik 1960 metų pavasarį persikraustė gyventi į Kaliforniją, kai daktaras Devenis baigė gydytojo profesijos darbą. Jis jau prieš keletą metų mirė. Gal kam ir įdomu, kaip "Draugo" bendradarbiui, jo milijonus skaičiuoti, bet jis pats jų nebeskaito.

Laureato pasisakymai "Alšėnų kunigaikštės" autorius publikai nuo scenos kalbėdamas lietė keletą temų: istorinius lobius, istorijos ir beletristikos giminybę, pasakojo, kaip ėmėsi romaną rašyti, kaip fabulą ir charakterius vystė. Dėkojo konkurso rengėjams, mecenatams, vertinimo komisijai, skaucų būreliui su vadove Zeleniene, sveikiam, laiškus rašiusiems, sveikinimus atsiuntusiems.

O raščių sveikinimų čia programos eigoje buvo perskaityti du: kun. J. Prunskio ir Bostono ramovėnų. Sios premijos buvo du mecenatai: dr. Jonas Gliudelis čikagietis, jau miręs, ir kun. dr. Juozas Prunskis. Sveikinime kun. Prunskis aiškino, kaip jis tuo mecenatu dalininku patapo. Esą, konkurso rengėjų kalbėta, jog konkurso laimėtoji premija turėtų būti padidinta. Dr. Gliadelio skirta tūkstantinė. Kur gauti kitą, kas norėtų dėtis su mirusiu? Kunigas Prunskis manęs, jog jau ir jam laikas iškoti draugų anapus, tad ir prisidėjęs tūkstantį dolerių.

Bostono ramovėnai puikiai vertino J. Vizbaro visuomeninę veiklą tarp ramovėnų ir bendrai tarp lietuvių, tad ir sveikinime reiškė džiaugsmą, kad jų organizacijos narį literatūrinę premiją laimėjo.

Pirmoji programos dalis baigta Algio Zemaitačio skaitymu ištraukės iš premijuotojo romano. (Bus daugiau)

Standard Oil ir kitos nafoto kompanijos numato benzino atpigimą ntolimoje ateityje.

JEI ATIDARYTŲ SIENĄ

Vienas Sovietų S-gos žydelis užklaustas, ką jis darytų, jeigu atidarytų Sovietų Sąjungos sieną, atsakė:

- Lipčiau į medį.
- Į medį? O kodėl?

— Kad visi bebėgdami manęs nesutryptų.

AUSIMIS NEPRIGIRDI

— Kaip sugyveni su savo uošvise, Petrai? — norėjo žinoti jį susitikęs draugas Povilas.

— Puikiausiai! Tai siela, nežmogus! Ji truputį tik neprigirdi, kiek apkurto.

— Turi jai garsiai šaukti! — Nieką negelbsti. Išivaizduok, vakar degantis prosas nukrito jai ant kojos ir ji nė negirdėjo!

Pasigedo

— Petriuk, teta ką tik skambino ir klausė, ar tu sveikas gyvas namo grįžai?

— O-o, matyt, ji pasigedo to cukraus gabaliuko...

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems klientams, draugams
ir pažįstamiems

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKEVICIUS, Sav.

2457 West 46th Place Chicago, Ill. 60632

Telef.: Virginia 7-1250

8359 So. Saginaw Chicago, Ill. 60617

Tel. 734-3400

Linksmų ir Laimingų Velykų Švenčių

linkiu visiems draugams
ir artimiesiems

Rožė Didžgalvienė

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linkime visiems savo klientams
ir draugams

HEALTHY FOOD RESTAURANT

Gaminame geriausius lietuviškus valgius.

Atdari nuo 7 val. ryto iki 8 val. vak.

GRAŽINA BICICNATĖ-SANTOSKI, sav.

3236 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Tel. 326-2724

Linksmų ir Laimingų Velykų Švenčių

SVEIKINAME VISUS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIUS IR VISUS GEROS VALIOS LIETUVIUS.

SLA Prezidentas POVILAS IR GERTRŪDA DARGIAI

LINKSMŲ VELYKŲ - LAIMINGŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ
DRAUGAMS, KOSTUMERIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS!

Balzekas Motor Sales, Inc.

CHRYSLER — PLYMOUTH — Distributor
"U WILL LIKE US"

4030 Archer Avenue

Telephone Virginia 7-1515

ANTANAS PLESKYS

VLIKo pirm. dr. K. Bobelio pranešimas

(Tęsinys)

Dr. Kazys Bobelis

Nėra abejonės, kad Lietuva bus laisva. (Gausus plojimas.) Ir to tikslo vedami, mes turime dirbti visi vieningai — ir AL.Tas, ir Diplomatine Taryba, ir Bendruomenė, ir VLIKas, ir visos kitos organizacijos. Kiekvienas turime savo paskirtį ir kiekvienas turime reikšti mūsų centrinę instituciją VLIKą (gausus plojimas). VLIKas vadovauja visam politiniam darbui. VLIKui reikalinga visų pagalba. Tada, kada mes gausime visų pagalbą, mūsų vežimas riedės dar stipriau į priekį.

Dabar yra daug specifinių dalykų. Man čia sunku kokią nors VLIKo specialią programą pažymėti. Aš tikrai bendrą apybraižą paminėjau, norėdamas išskirti pagrindinius dalykus, kas mums svarbu, ir aš manau, kad jūs visi tą suprantate ir jeigu kas turite kokių specifinių klausimų, visa, kas kam ant širdies, aš mielai atsakysiu, paaiškinsiu ir bandysiu perduoti visas VLIKo detales.

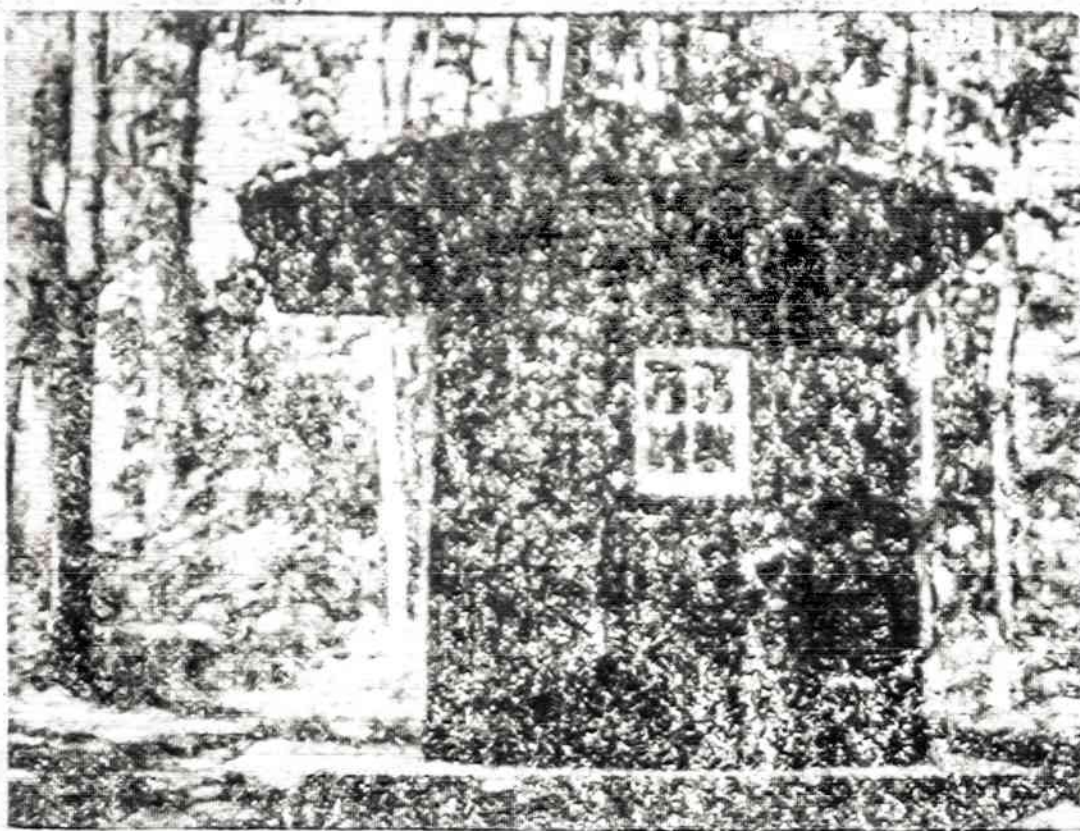
Dar noriu pabrėžti, kad VLIKas leidžia ELTĄ anglų, prancūzų, ispanų, italų ir lietuvių kalbomis. Penkiomis kalbomis mes leidžiame ELTĄ, kuri pa-

sklidusi po visą pasaulį. Visi dieji laikraščiai, vyriausybės galvos ja naudojami. Taip pat turime dvi kasdien veikiančias radijo programas, iš Vatikano, Romos, kurios yra nešamos perduodamos į Lietuvą ir kurios, tarp kitko, Lietuvoje yra labai gerai girdimos. Daugiausia mes gauname žinių, kad ypač Vatikano radijo stotis yra labai stipri ir labai daug informacinių žinių perduoda, kadangi nėra kontroliuojama. Tai tas yra VLIKo išlaikomos.

Taip pat VLIKas šio metu yra užmezgęs tiesioginius ryšius su Europos Tautų Parlamentu. Kaip žinote, Europos Tautų Parlamentas rūpinasi grynai Europos reikalais, Europos valstybių santykiais, sienų nustatymu, ekonomija ir panašiai. To parlamento vicepirmininkas yra dr. Klepac (Nežinau, kaip tikrai jis rašosi — A. Pl.) ir VLIKas turi su juo tiesioginį kontaktą. Aš turėjau su juo pasimatymus, mes su juo susirašinėjame ir jis dažnai iškelia Lietuvos klausimą tame Europos Tautų Parlamente. Aš manau, kad Lietuvos klausimas pagrindiniai bus išspręstas Europoje. Nebus jis išspręstas Jungtinėse Tautose, ar kur kitur, bet bus išspręstas Europoje. Ir kuomet Europoje bus išspręstas, gal būt, bus perkeltas ir į Jungtinių Tautų forumą.

Mes dirbame ta prasme, daugiausia kontaktuojami Europos vyriausybes, Ameriką ir Kanadą. Taip pat mums atsidarė nauja dirva ir Pietų Amerikoje, kaip aš minėjau pradžioje, ypač tose valstybėse kaip Urugvajus, Argentina, Peru ir Čilė, kurios yra stipriai antikomunistinės. Ir tos vyriausybės yra labai palankios Lietuvos klausimui.

Kai vienų metų bėgyje man porą kartų teko būti Pietų Amerikoje, tai kiekvieną kartą, kai

Dionyzas Poškos trobelė

DETROITO NAUJIENOS

DETROITO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRO METINIS VISUOTINIS ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko 1981 m. balandžio 5 d. Šv. Antano parapijos salėje. Susirinkimą atidarius, pirm. dr. Algis Barauskas į prezidentūmą pakvietė pirmininkauti Vincą Tamošiūną, o sekretoriauti — dr. Saulių Simoliūną. Buvo perskaityta darbotvarkė ir priimta su pataisa, prašant mirusiųjų pagėrbimą. Mirusieji pagerbti minutės susikaupimo tyla.

Sekretorius S. Simoliūnas perskaitė mandatus. Susirinkime dalyvavo 21 atstovas, nors jų yra virš trisdešimt. Dėl to pačiu laiku vykstančių dviejų susirinkimų, visi atstovai negalėjo dalyvauti. Šiais metais į organizacijų centrą yra įsijungusios 19 organizacijų.

Saulius Simoliūnas perskaitė pernykščio metinio atstovų susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų.

Toliau sekė valdybos pirm. A. Barausko plačios apimties pra-

nešimas. Po pranešimo tuoj pasiūlė DLOC inkorporuoti ir pakeisti vardą, pavadinant kuriuos nors kitu vardu. Pastarasis pasiūlymas nebuvo diskutuojamas, nes jis nebuvo įtrauktas į darbotvarkę. Be to, DLOC per 40 metų darbavosi kartu su Amerikos Lietuvių Taryba, siuntė atstovą į suvažiavimus, kongresus, gaudavo iš ALTO informacijas, ir dar esame inkorporuoti ALTO Illinois valstijoje. Atrodo, kad to klausimo nebereikėtų kelti.

Pirmininko pranešimą papildė Bernardas Brizgas, Antanas Sukauskas, Saulius Simoliūnas ir adv. Raymondas Sakis. Deja, iškelto klausimo reikalu nutarimo nedaryta.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Vincas Tamošiūnas. Paašikėjo, jog kasoj yra \$4,606.63. Dalis tos sumos turėtų būti išsiųsta Amerikos Lietuvių Tarybai. Visi pranešimai patvirtinti rankų plojimu.

Klausimuose ir sumanymuose Bronius Valiukėnas paklausė, kodėl jam neleido vėliavos iškelti prie miesto rotušės? Tą dieną išpuolė Washingtono gimtadienis. Be to, dar ir lijo, tai miesto pareigūnai nenorėjo šlapinti vėliavos. A. Sukauskas pasiūlė sekančiais metais vėliavą kelti ir nuleisti Dievo apvaizdos parapijos rajone. Vėliavų pakėlimą ir, bendrai, vėliavų eisenose nešimą pavesti Svyturio ir St. Butkaus šaulių ku-

opoms. V. Tamošiūnas pasiūlė pavesti skautams, nors šautai jau daug metų prie vėliavos pakėlimo nebepalyvauja, bet nutarta parąšyti laisvą ir paprašyti. Tuo pačiu reikalu kalbėjo P. Pajogus ir K. Gogelis. Visus tuos reikalus palikta naujai valdybai tvarkyti. Susirinkimas baigtas Tautos himnu.

Nauja DLOC valdyta

Valdybą sudaro: dr. Algis Barauskas, adv. Raimondas S. Sakis, dr. Stepa Miškinienė, teis. Stasys Šimoliūnas, dr. Saulius Simoliūnas, Česys Šadeika, inž. Bernardas Brizgas, Antanas Vaitėnas, Antanas Sukauskas, Romas Macionis, Petras Blūšius, Eugenija Bulotinė, Kazys Gogelis, Gražina Vaškelytė, Vitalija Vaškelytė, muzikas Stasys Sližys, Bronius Valiukėnas, Algirdas Vaitickaitis, Juozas Lesčius, Dana Zebraitiėnė ir Povilas Čekus. Valdyba parengs dar nepasiskirstė.

Į šį valdybos skaičių įeina ir įvairios komisijos: Birželio treminių, Festivalio, Pavergtų tautų, ir Vasario 16-osios iškilmingo minėjimo komisijos.

Revizijos komisiją sudaro: Antanas Norus, Vincas Tamošiūnas ir Vincas Rinkevičius.

Paryškintu E. Paurazienės mintis V. Kutkui

Dėl LB-nės ryžto grobstyti aukas, kyla neaiškumų. Prie aukų rinkimo arčiau stovėdamas ir tą darbą vykdydamas, noriu jį trumpai paryškinti.

Aukų rinkliavos vajuus metu Detroito Vasario 16-osios progomis glaudžiau bendradarbiau su E. Pauraziene, o dabar tam vajui jau antri metai vadovauju. V. Kutkus, 48-ame aplinkraštyje, išskraipo mirusios E. Paurazienės mintis, kad būk tai E.P. sutikusi Vasario 16-osios minėjimo dienos progą rinkti aukas pagal aukotojo "laisvą apsisprendimą kam aukoti".

Pagal Detroito Lietuvių Organizacijų Centro atstovų nutarimą, kol kas dar nepriimamos aukos LB-nei persiūsti, atseit — patarnauti. E. Paurazienė paaiškino įkyriam bendruomenininkui, siūlančiam LB-nei auką, kad tą auką gali pasiūstyti pats aukotojas, bet neieskoti patarnavimo. Buvo ir dar tebesą tokių įkyrių bendruomenininkų, kurie įgristai siūlydavo auką

SEKMINGA JAV PIETRYČIŲ SEKCIJOS UROLOGŲ ASOCIACIJOS KONFERENCIJA FLORIDOJE

ORLANDO, FLA.—Nuo ko-vo 21 iki 27 d. čia vyko JAV Pietryčių sekcijos Urologų asociacijos konferencija Bueno Vi- sta vietoje. Iš viso dalyvavo apie 400 urologų-narių ir 300 svečių. Kasdieną vyko mokslinės konferencijos bei paskaitos. Be to buvo rengiamos viešioms nariams bei svečiams įvairios ekskursijos į, vadinamą "Disney World", Circus World ir Cyprus Gardens.

Aktyviai šioje konferencijoje dalyvavo ir Elgin, Ill., persikėlęs į Tampa, Fla., VLIKo persiuntinui LB-nės centrui, arba nurodytam asmeniui, nors čia pat salėje būdavo ir LB-nės kasininkas.

Tai tikras pasityčiojimas iš aukų rinkėjo. Pastebėjau, kai vieno Vasario 16-osios minėjimo metu prie E.P. priėjus žinomas daktaras, pasityčiojantį atkišo dolerį, skirtą LB-nei, ir pasakė: "Štai, va, duodu auką". Ne vienam E. Paurazienė skundėsi ir verkė.

Štai kitas momentas. Priėjo rėksnys ir vėl klausia: "Ar ne priimsi mano aukos LB-nei?" Moteriškė vėl ašarojo.

Taip kankindavo bendruomenininkai E. Paurazienę. Ponas V. Kutkus drįsta iškreipti vėlionės pasisakymus.

Ant. Sukauskas

pirmininkas dr. K. Bobelis su žmona Dalja Bobeliene.

Urologų organizacijos pirmininkas dr. Miles surengė visų rezidentų - urologų priėmimo vakarą, kuriame dalyvavo iš Pittsburgho Mercy ligoninės dr. L. Sulas su žmona, dr. Dalia ir kt.

Sekanti konferencija numatyta susaukti sekancijų metų kovo mėnesio pabaigoje.

Koresp. D. D.

KERSTO BALSAS

— Ar daugiau nebedainuojate, gerbiamoji ponija?

— Jau gana, vėlyvas laikas, bijau, kad tamstos kaimynai negalės miegoti...

— Tai niekis, poniete. Praeitą savaitę jie mano katę nu-nuodijo-

VEJO EKONOMIJA

Amerikietis turistis Europoje klausia vieno olandų fermerio: — Anuomet, kai čia lankiausi, buvo du vėjo malūnai, o dabar matau tik vieną. Kas atsitiko su antruoju?

Olandas: — Matote, ponija, pas mus vėjo užtenka tik vienam malūnui.

● Ar pamėnate laikus, kuomet mergaitės būdavo namuose, kadangi neturėdavo kuo pasi-

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS ŠANDELIU

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

3 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šešmadeniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. val.

D. KUHLMAN, B.S., Registruoti vaistinininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnos kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labuvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, U. 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

— Naujienos, Chicago, Ill. Thursday, April 16, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

LINKI SAVO KLIENTAMS LIETUVIAMS

NORMAN BURSTEINAS

KALIŲ KRAUTUVĖ IR SIUVYKLA

185 North Wabash Ave. — 2-as aukštas

Telef.: 263-5826. Rezid.: 677-8489

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

SAVO KLIENTAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

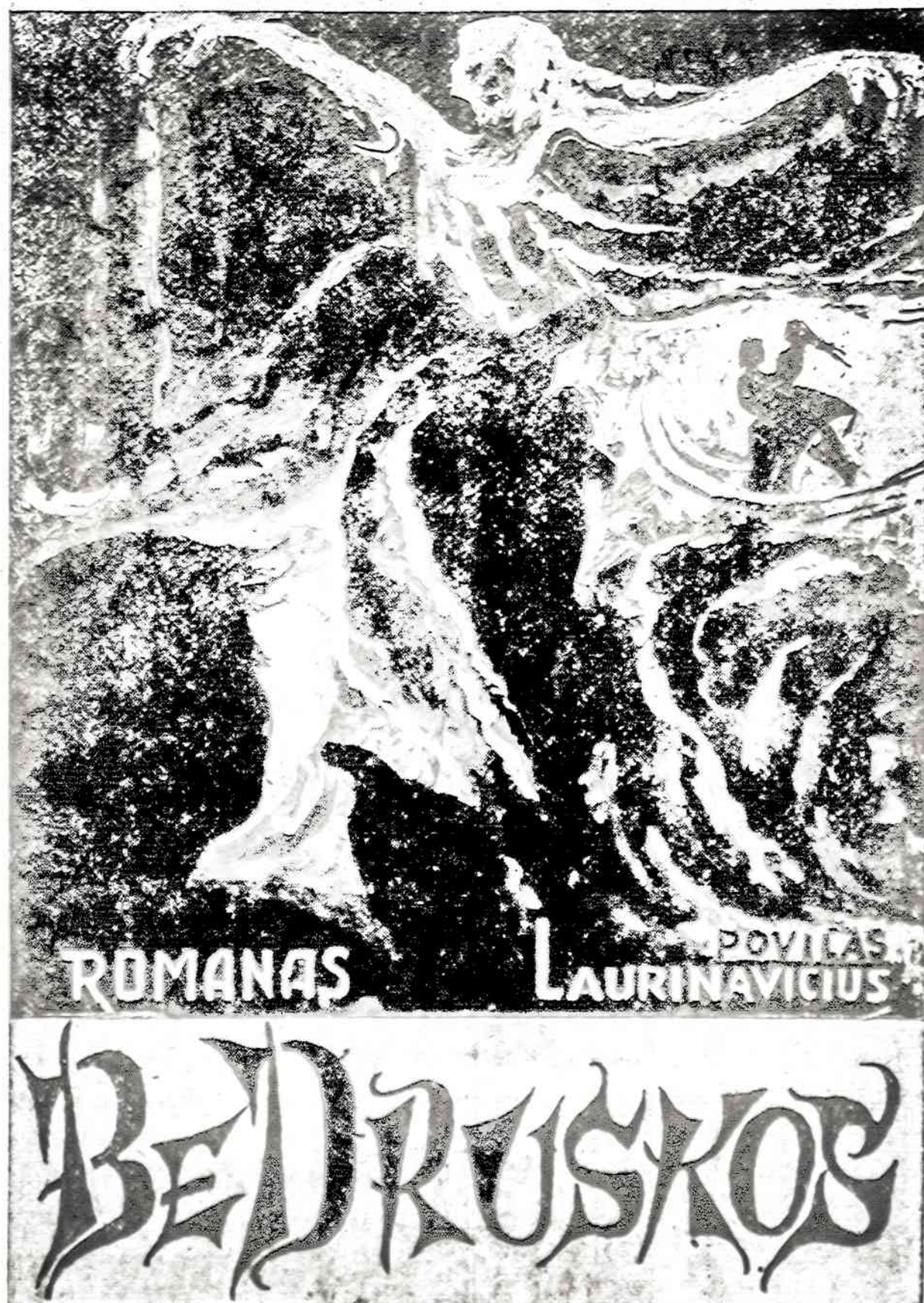
FRANK ZAPOLIS IR ŠEIMA

IVAIRI APDRAUDA — INSURANCE

3208 1/2 West 95th Street

EVERGREEN PARK, ILL.

Phone: GArden 4-8654

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	vienam mėnesiui	\$ 4.00
	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$48.00
	pusei metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiestiuose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-	
pusei metų	drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
trims mėnesiams	IL 60608. Telef. 421-6100.	
vienam mėnesiui		
	P pinigų reikia išsiųsti pašto Money	
Kitose JAV vietose:	Orderiu kartu su užsakymu.	
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Žingsnis į erdvę - didžiausioji dovana

Šių metų balandžio 12 — 14 dienomis amerikiečių žengtas žingsnis į erdvę yra pati didžiausia dovana. Labai didelė dovana Amerikai, didelė dovana visai žmonijai, neįkainojama dovana, tas žingsnis yra ir lietuviams. Visiems lietuviams, Amerikoje gyvenantiems ir galėjusiems būti šio didelio žingsnio liudininkais, pavergtoje Lietuvoje kenčiantiems, bet girdėjusiems apie nepaprastai didelį įvykį.

Į erdvę pakilo du astronautai — John Young ir Robert Crippen. Bet jiems padėjo tūkstančiai inžinierių, mechanikų, darbininkų, astronautų, astronomų, matematikų ir fizikų. Prie šio žingsnio prisidėjo šimtai tūkstančių paprastų piliečių, kurie savo darbu, pinigais ir žiniomis sudarė galimybę dviem drašiemis astronautams padaryti tokį žingsnį į erdvę, kurio niekas iki šio meto nepajėgė žengti. Nieko būtų nepadarę ir šie du drąsūs didvyriai, jeigu kiti astronautai nebūtų rizikavę, drįsę pakilti aukščiau arų ir tyrinėti erdvę, kad Young ir Crippen galėtų padaryti vieną didžiausių stebuklų.

Jiedu atidarė naujus kelius į erdvę. Jiedu pakilo kaip ligi šio meto kilo kiekvienas astronautas, bet jiedu nusiledo, kaip nusileidžia kiekvienas ilgesnį kelionę atlikęs lėktuvas. Pirmųjų astronautų laukė keli transporto laivai, pasiuntę lėktuvus stebėti didžiausius vandens plotus. Antradienį abu astronautai nutupė dešimt tūkstančių tonų sveriantį lėktuvą ir iš anksto numatytą vietą kariškame Amerikos aerodrome.

Abiems lakūnams didžiausią rūpestį kelė erdvėlavio nusileidimas. Lakūnas Young taip gerai pažino "Columbia" ir Mojave išdžiūvusį jūros dugną, kad jam nebuvo jokios abejonės apie sėkmingą nusileidimą. Abu lakūnai pažino Edwards aerodromą ir ilgiausią taką lėktuvams nusileisti. Kada jiedviem teko atvesti "Columbia" į žinomą aerodromą, tai jiems nekiludė šonuose esančios kalvos su įvairiais įrengimais. Jie įskrido į Mojave, pasuko į Edwards aerodromą ir pradėjo kristi iš padangių, išjungtais motorais. Devyniolika sekundžių prieš žemės pasiekimą, kapitonas Young nuleido abu paskutinius didelius ratus, kad erdvėlavis vos galėtų pasiekti taką ir riedėti į numatytą sustojimo vietą. Pa-

lengva nusileido erdvėlavio priešakys, buvo sulėtintas 200 mylių į valandą judas erdvėlavio, sustojo ant tako, kur jų laukė du šimtai tūkstančių žmonių. Laukusieji žmonės, nejudėdami iš vietos, sveikino "Columbia", skridimo viduje buvusius didvyrius ir džiaugėsi, kad jie buvo naujo susisiekimo liudininkais.

Du drąsūs astronautai pajėgė atidaryti naujus kelius erdvėje, nes Amerikos mokslininkai ir technikai mokėjo suderinti žinomas teorijas ir pritaikyti joms praktiškos technikos žinias, kad galėtų ne tik tiksliai apskaičiuoti, bet mokėjo apskaičiuotas žinias pritaikyti kasdieniniame gyvenime ir susisiekmė.

Visi žinome, kad joks didesnis darbas neapsieina be klaidų. Prieš porą metų skriejimas į padanges atrodė tiek sunkus, kad jį reikėjo vis atidėti. Tėko žingsni atidėti dviem metams, kol padarytas reikalingos pakaitos. Šis erdvėlavis turėjo pakilti praeitą penktadienį, bal. 10 d. rytą, bet reikėjo kelionę atidėti. Paašškėjo, kad vienoje erdvėlavio celėje atsirado daugiau vandens, negu reikėjo. Be to, vienas kompiuteris neveikė. Ankstyvieji erdvėlaviai kompiuterių neturėjo. Šiame erdvėlavioje buvo 5 kompiuteriai. Jie vartojo tos pačios vielos elektros srovę. Vienas kompiuteris turimą žinią pranešė anksčiau, negu turėjo, jis nesutiko palaukti savo eilės elektros jėgai panaudoti ir sukėlė erdvėlavioje ir visoje aplinkoje didžiausią nerimą. Celę pajėgė pataisyti, bet kompiuterius pataisyti atrodė reikės daugiau laiko ir kelionę teks atidėti pusmečiui kompiuteriams pataisyti ir naujai elektros linijai praveisti. Specialistai gavo pasiūlymą pataisyti susidariusią nelemtą būklę lengvesniu būdu, be reikalo tikrinti pirmąjį kompiuterį, kad lauktu eilės ir neužirstų kelio kitiems kompiuteriams. Klausimas buvo aptartas ir pataisytas per dvi dienas. Erdvėlavis pajėgė pakilti bal. 11 dieną ryte.

Kiekvienas amerikietis, didelis ir mažas, turėjęs televiziją, savo akimis matė kylantį erdvėlavį ir nusileidžiantį Edwards bazėje. Kiekvienam buvo aišku, kad Amerikoje yra idealistų, kurie ryžtasi ieškoti naujų kelių, sugeba aukotis ir pasiekia laimėjimo.

Rusai norėjo patirti daugiau žinių apie "Columbia" statybą ir tikslus, bet šį kartą amerikiečiai nesutiko viską rusams pasakyti. Rusai patyrė tą, ko netikėjo. Rusai patyrė, kad amerikiečiai stato dvylika tokių erdvėlavio, todėl jie ir nutarė keisti tarptautinės politikos toną, ir "neuzimti" Lenkijos. Rusams buvo pasakyta, kas JAV neprašė pasitarimų dėl atomo ginklų kontrolės, kol Sovietų karo jėgos nebus sugrąžintos į tas pačias pozicijas, kuriose buvo anksčiau. Tai jau didelis laimėjimas ne tik Amerikai, bet ir Vakarams.

Sėkmingas amerikiečių žingsnis į erdvę naudingas visam pasauliui, nes kiekvienas pajuto, kad rusai ne viską gali. Rusai gali paleisti raketas pozicijoms naikinti, bet amerikiečiai gali tas raketas paleisti žymiai greičiau.

Ką lietuviai laimėjo? Jie sustiprino įsitikinimą, kad amerikiečiai ne tik gina lietuvių teises tarptautiniame teisme, bet jie gali priversti rusus gerbti savo kaimynus ir pasitraukti į senas Rusijos pozicijas. Šuondant, laisvė ne tik lietuviams, bet ir kitoms pavergtoms tautoms. Su rusais nepradės derybų, kol rusai nepasitrauks iš Afganistano ir nepaliks ramybės Lenkijos, o kai pradės derybas, tai pasakys, kad pasitrauktų iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų. Lietuviai žino, kad Amerika gali tą padaryti. Tai didelis laimėjimas!

A. Petrikonis Gėlės

A. SVILONIS

NIŪRIOS KUN. DAKTARO JURGIO ŠARAUSKO "PASKAITOS"

(Tęsinys)

Šimtaprocentinis pasirodo J. los gaires. Juk jis tuo nieko Šarausko naivumas, kai jis paleicia mūsų veiksmus. Jo galvai atrodo, kad mūsų veiksmų įtaka yra minimali, arba faktiškai neegzistuojanti; mat, jų idėjos ir metodai pasenę, pavargę, banalūs. Rezoliucijos "iškepanos" suvažiavimuose, bet jos vis kartojasi. Todėl jis siūlo "saliamonišką" išei. Tačiau, toks jo pasiūlymas parodo, kad jo galvoje tėra tik trylikos metų vaiko išmintis. Štai ir jo pasiūlymas: Dabartiniai valdybų nariai turėtų atsisakyti. Jiems neturėtų būti leidžiama eiti bet kokias visuomenines pareigas dešimt metų. Tik po dešimtmecio tie, kurie neturėjo įvairių pareigų išsivijose organizacijose, galėtų kandidatuoti į tas pareigvieves. Nors abejoja ar tas padėtu, tačiau veidai būtų nauji. Toks jo siūlymas parodo, koks menkas jo politinis nusimanymas, o kartu, koks naudingas būtų okupantui jo įgyvendinimas.

Bet tai dar ne viskas. Jis pasisako, kad turis dar rimtesnį pasiūlymą. Būtent, kad egzistuojančios politinės partijos būtų likviduotos, o jų vietoje įsteigta nauja politinė komisija ir ji nustatintų politinę veiklą naujo nepasakė, tokias idėjas okupanto agentai jau seniai skleidžia, kad partijas reikia panaikinti.

Nejaugi, jam apsilankius okupuotoje Lietuvoje, kaip paprastai, kiti turistai parsiveža gintarinių puošmenų, o Jurgis Šarauskas bene bus parsivežęs okupanto peršamą mintį sunaikinti išsivijose partijas, kurios atstovauja pavergtą tautą, ir politinę veiklą pavesti kažkokiai neaiškiai komisijai. Įdomu, kas jį sudarytų ir kokių legalių pagrindų ji būtų sudaryta? Matyt, jam tai nesvarbu. Atrodo, jis dar iki šiol nėra girdėjęs, kad mes išsivijose turime Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, kuris įkurtas pavergtos Lietuvos pagrindėje, kuriam yra duotas mandatas atstovauti pavergtą tautą. O Lietuvos valstybei, jos valdžiai atstovauti yra mūsų diplomatinė tarnyba.

Reikia stebėtis, kad mūsų visuomenė turi tiek kantrybės, kad Jurgui Šarauskui tokius svaissiojimus pareiškus, jo neirtildė, bet sėdėjo ir ramiai klausė. O baigus jam kalbėti, plojo. Ar gr-ne keista? Vasario 16-osios šventės progą jis skelbė tokias, pasimetimą skleidžia, bet ir tikrumas. Gal jų pirmieji žingsniai scenoje? Reikia manyti, kad jie tobulės, jei veikalas bus dar vaidinamas, ir jei režisieris su jais nepatingės padirbėti. V. Vosylius ir N. Venskutė, kuri buvo tokia lyriška mermaitė, Rūpinkaitė ir visi trys žvejai: L. Varnas, A. Petrikas ir A. Gutis, derinosi prie veikalo fondo, įtikindami, kad žvejų kaimo gyventojai turi savus rūpesčius ir kasdieninius vargus. Režisieriaus asistentai — J. Miliauskas ir V. Baltutis, gražiai sutvarkė garsų efektus bei apšvietimus, kurio buvo tikrai puikūs; ypač iš K. Čiurlionio simfoninės poemos "Jūra", bei vargonų muzika ir choras.

Viską susumavus, veikalas publikai labai patiko. Ak, tie plaukiantieji debesys, jų spalvingumas, tos natūralios audros ir perkūnai. Tėvo tragiškas žuvinimas, išgyventas ne tik aktorių, bet ir publikos, buvo toks ryškus, kad tikrai paibaiga apvainikavo vaidintojų visą vargą ir sunkiose sąlygose padarytas dideles pastangas, kad pradžiugintų ne eilinės šventės žiūrovą. Linknių ištvėmės ir sėkmės ateities darbuose.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTE

Grudžio 2 d. svečiai ir adelaidiečiai traukia į didelį Apollo stadioną, kur pagal programą, bus tautinių šokių šventė. Keista, kur beini ar bevažiuoji, visur sutinki losangieliečius, be kitų jau paminėtų ir ponus Skirmuntus. Dėja, juos ištiko

džianicas mintis.

Jo manymu, materializmas slopina patriotizmą. Tiesa, tokių materialistų mūsų tarpe pasitaiko. Jų buvo seniau, jų yra ir šiandien. Bet tai tokių yra vis tik didelė mažuma. Išsivijos masė nėra pamiršusi pavergtosios Lietuvos, jos patriotizmas gyvas. Ji ne tik sielojasi Lietuvos, bet ir šio krašto likimu.

Tiesa, tikrieji patriotai visada veikė ir veikia pavergtosios Lietuvos ir lietuvių labui. Kaip išsiskirti kun. Jurgio Šarausko patriotizmą, kad jis pasirinko savo kunigiškai veiklai ne lietuvių, o grynai amerikiečių parapiją? Ypač šis klausimas aktualus, kai žinome, kad lietuvių parapijoms yra taip reikalingi lietuvių kunigai. Juk ir dabar baigus Washingtone politinę karjerą, grįžo dirbti į grynai amerikiečių parapiją. Gal dėl to jis Toronto lietuviams ir aiškiai sakant, kad patriotizmas reikiiasi tik Lietuvai. Išeitų, kad dar nebus patriotizmo, jei jis dirbs tarp išsivijos lietuvių.

Jis sumenkino reikšmę ir mūsų išsivijoje sutelktų fondų. O ypatingai jis palietė VLIKo fondą. Jo žiniomis, šis fondas teikia paramą tiems, kuriems paramos nereikia, jis tarnauja tai pačiai publikai, kuriai tarnavo prieš 20 metų. Kokiai publikai VLIKo fondas tarnavo prieš 20 metų ir kokiai šiandien, tai jis tik pats vienas nežino. O tai, jo žodžiais sakant, mažai padeda Lietuvai (nesako okupuotai).

Jis pareikalauja viešo atsisakymo ir iš BALPo. Aiškū, tokio reikalavimo vykdymas būtų naudingas okupantui, nes jam labai svarbu žinoti kam tokia pašalpa yra nukreipiama, kas ja yra sušelpiamas. Ir taip siūlo daryti buvęs "aukšto" rango Baltųjų Rūmų "diplomatas" Jurgis Šarauskas. Jis siūlo neremti nei mūsų kultūrinės veiklos, nes tai dar nepatriotiška, kadangi tai nepasitarnauja Lietuvos išlaisvinimui. Jam tik vienas fondas yra patriotiškas, tai Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa. Jam net savųjų okupuotoje Lietuvoje rėmimas nerodo patriotizmo.

Ryšiai su okupuota Lietuva

Jis skelbia, kad turi būti esminis kontaktas su Lietuva (nesako okupuota). Patriotai yra tik tie lietuvių, kurie pasiliko Lietuvoje. Bet norėčiau jį paklausti, ar ten visi yra patriotai, ar ten nėra tautos budelių, kurie uoliai vykdo kruviną tautos genocidą? Norėčiau paklausti, koks patriotas yra "generolas" Petronis ir visa jo klika? (Bus daugiau)

JUOZAS KARIBUTAS

SALŲ LABIRINTE

(AUSTRALIJA IR JOS LIETUVIAI)

(Tęsinys)

Visa toji tikrovės medžiaga, teatro scenoje, perėjusi gyvą režisoriaus - menininko sielą, sublimuojasi į teatro savito ir savarankiško meno kūrinį. Gimsta natūralus, nepakartojamas, kaip kiekvienas gyvas organizmas, meninis vaizdas, o ne "sintetinis" erzasas; gimsta gyvas scenos meno kūrinys — tai gyva meninių vaizdų visuma, kuri apima visą spektaklį — nuo uždangos pakilimo ritmo, iki jos nusileidimo; gimsta nuotaikos. Tai gi, kitaip tarant, nuo režisoriaus priklauso spektaklio vientisumas, mizenscenų išradingumas, jo nemeluotas gyvastingumas ir užbaigos apsilfavimas.

Džiugu matyti jaunus veidus scenoje, nors jų kalba buvo nedrašos šešelyje. Tenka manyti, kad jie prisilaikys Vaidylos teatro ir jų antras pasirodymas bus daugiau užtikrintas laisvumu ir kalbos užakcentavimu — dikiija. Juk tik per didelį darbą gaunasi rezultatai. Kas nežino, kad teatralinis darbas ypatungai reikalauja daug ryžto, daugios, nemigo naktų ir, žinoma, daug nervų, nes tobulėjimui galo nėra. Tas pats ir su profesionaliniu teatru. O ką bekalbėti apie mūsų dabartinį šio žypos mėgėjišką teatrą? Nežiū-

rint visokių duobelių, jį reikia pagirti vien už tai, kad dar kas nors dirba.

DEKORACIJOS IR VAIDYBA

Scenos uždangai pakilus, dar aktoriams pirmųjų žodžių neištarus, žiūrovai buvo maloniai nuteikti labai puikiomis V. Opulskio dekoracijomis. Bravo, kad dekoratorius be jokių svyravimų problemą išsprendė profesionališko teatro sumanumu. Kas kita kostiumai. Juose buvo kiek žvejams neįprastų nedateklių, ypač moterų. Jos galėjo būti spalvingesnėmis skaromis, na ir su daugiau sijonų dėl storumo. Bet čia spektaklis nenukentėjo. Žiūrovai nebuvo per daug reikalaujantys.

Vaidybos viršūnėse buvo pietkininkė Agnė Birbilienė (A. Miliauskienė). Jai ir buvo sukleitos publikos ovacijos. Manau, ją norėtų turėti bet kuris, kad ir nemėgėjų teatras. Geras, o gal galima sakyti puikus, buvo ir girtuoklis Jonas Vingė (V. Ratkevičius), kuris savo rolę gerai suprato, natūraliai išgyveno ir sugebėjo publiką sudominti. Kaip tikras žvejys, Kastantas Gerulis (Br. Rainys), savo gerai apgalvota vaidyba ir, vaidmens pagrindą suradęs, tapo tikru marių žveju. Ne lengvas uždavinys teko jauniems aktoriams, tai Vytautui Geruliui (V. Neverauskas) ir Lydijai Gerulienei (J. Vasilūnienei). Ypač meilės scenos, galima sakyti, kad net nesisekė. O žiūrovui reikalingas ne tik vaidybinis lygis

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI duoda veltui kietais viršeliais įristą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisitarioti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinika
Medicinos direktorius
1738 S. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2722

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

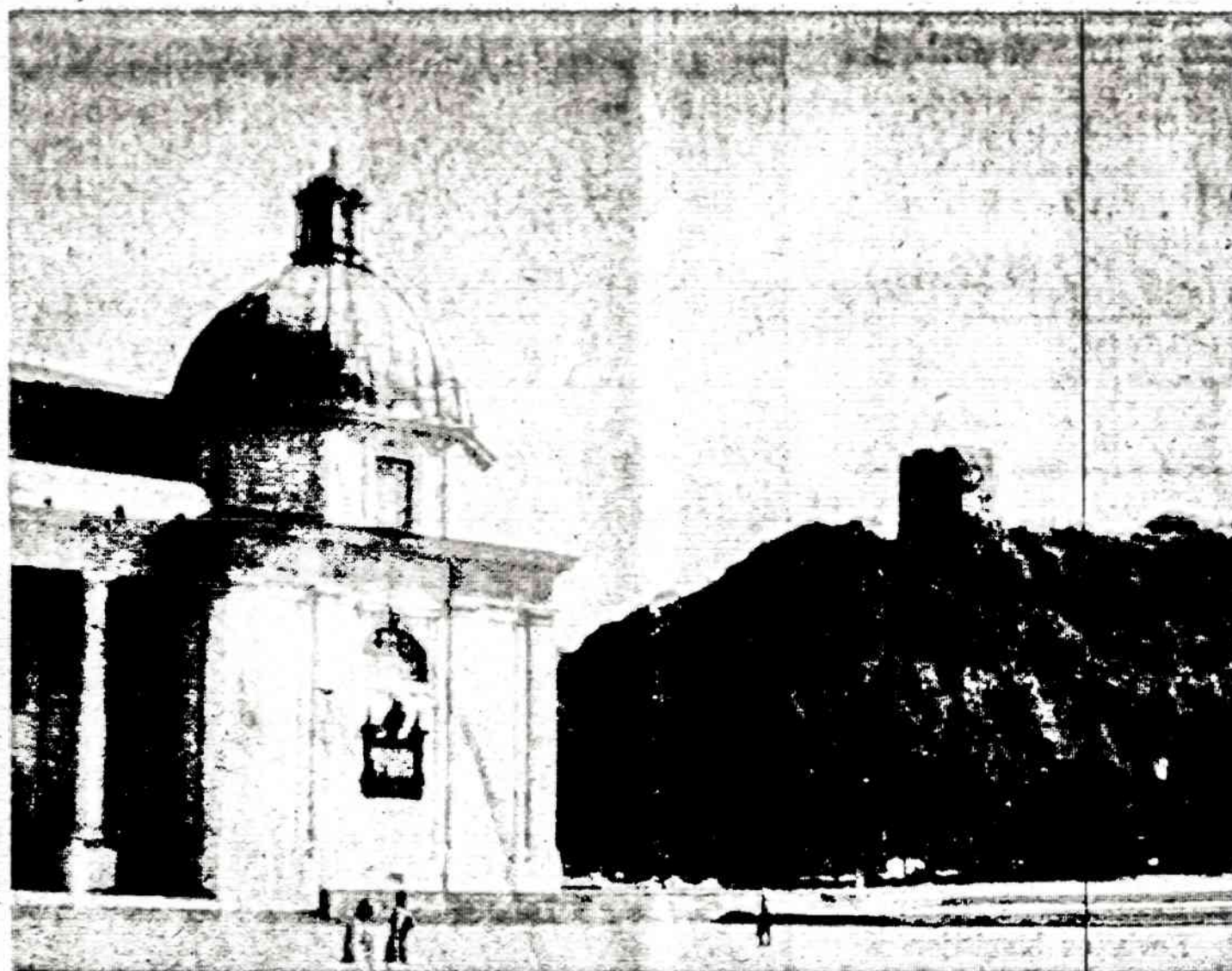
SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, bangą 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM bangą.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

VILNIAUS KATEDRA IR GEDIMINO KALNAS

MOTERS DALIA SOVIETUOSE

— Pracitą antradienį vaskai ir vėl pradėjo žudyti "vaskų nepriklausomybės priešus". Manoma, kad Ispanijos vyriausybė privalės tame rajone skelbti karą stovį ir išgaudyti ekstremistus vaskus, kurie kartas nuo karto žudo tikrus ir tariamus vaskų tautos priešus. Pirmą žudė civilinės gvardijos karius, o dabar puola Ispanijos karius.

— Astronautas John Young, erdvės skriejimų veteranas, sulaukęs 50 metų, nesirengia eiti į jokių biznį, bet liks astronautu. Jis dirbs su mažiau patyrusiais astronautais, dėstys astronautų mokyklose.

— Visa kelionė į 172 mylių erdvę buvo pasakiška misija, — pareiškė John Young. — Jis visą laiką turėjo rūpintis erdvėlaiviu: išstumti sparnus, iškelti uodegą, ištraukti ratus. Neužtenka išstumti, reikia prisukinėti.

— Buvęs Liaudies bažnyčios Gvįjanoje narys Larry Layton padavė CBS-TV į San Francisco teismą dėl neteisingo jo veiksmų pavajzdavimo.

— Cook apskrities prokuroras Richard M. Daley reikalauja didesnės baudmės tiems, kurie pardavinėja narkotikus nepilnametėms.

— Vyriausybė reikalauja, kad gamintojai įrašytų į prekių pakelius maiste esantį druskos kiekį. Krašte yra 60 milijonų žmonių, kuriems druska yra pavojinga, nes didina kraujospaudimą.

Vasario 22 d. "The Observer", anglų savaitraštyje, Judy Cot tam įdomiai supažindina skaitytojus su moterų teisių lygybės kova Sov. Rusijoje, kur feministinis veikimas eina greta disidentinio, tačiau visiško sutarimo tarp jų nėra. Viena to judėjimo pradininkė, Tatjana Mamonova, dabar jau ištremita ir gyvena Paryžiuje, vasario-kovo mėn. Rytų Europos Moterų Grupės pakviesta lankėsi Didž. Britanijoje ir skaitė paskaitas. Kalbėjo Londone, Birminghame, Glasgove ir Oxforde.

Tatjana Mamonova, pirmojo Rusijos moterų pogrindžio leidinio redaktorė, KGB organų persėta nutraukti pradėtą darbą, paklausė: — Ar tai reiškia mano feministinį veikimą? — Jūsų antisocialinę veiklą, — atsakė jai. — Juk tai tas pats dalykas, ar ne?

Pagaliau ji buvo ištremita iš Rusijos, kartu su savo trim kitiem talkininkėm, vyru ir penkieriu metų sūnum. Jeigu būtų nesutikęs palikti krašto, šeima liktų išskirta, nes vyras turėtų vykti karinei tarnybai į Afganistaną.

Tas pirmasis leidinys (dabar jau išverstas į anglų kalbą — "Women in Russia"). Sov. Rusijoje pasirodė 1979 m. rugsėjo mėn., dešimčia mėsinėle rašytų kopijų. Iš jo matome, kokioms srovėm tas feministinis veikimas reiškiasi. Pati Mamonova yra arčiau vakarietiško šūkių: "Be Bažnyčios ir Valstybės iškišimo, moterys pačios išsprę savo likimą." Ji nėra kategoriškai nusistčiusi prieš marksizmą, aktyviai dalyvavo Sovietų Žmogaus Teisių judėjime, o Rusijos Ortodoksų Bažnyčioje įžiūri patriarchyškumą.

Tačiau kitos trys ištremitosios veikėjos, kurios priklausė Marijos klubui, yra tvirtai nusistčiusios prieš marksizmą, pripažindamos Ortodoksų Bažnyčią vienintelę sangotę, vertybių, prarastų sovietinėje visuomenėje. Toks požiūris eina išvien su Bažnyčios kova už laisvą žodį.

Mamonova ir Grupė moterų gyvenančių Leningrade, 1979 m. vasarą nutarė atskiru leidiniu išleisti feministiškų rašytojų darbus. Idėja greit pasklido. Ėmė plaukti rašiniai, apysakos ir poezija. Daugiausia tai buvo asmeniškai pergyvenimai, iškeliantieji tą didelę prarają tarp valstybės skelbiamosios lygybės ir praktiškojo gyvenimo, kuriam moterys priskiriamos tik "antrajai klasei".

Sovietijoje daug kalbama apie motinystę, bet moterys turi gimdyti vienos (nė vyras, nė draugai neprikelėjami prie gimdymo) nesvariose klinikose. Mamonova, kaip pavyzdį, duoda tokį vaizdą. Moteris šaukia: "Mes gi esam žmonės!" "Už-

miršk filosofiją", atsako daktaras.

Savo rašinyje "Kita medalio pusė" (Sovietai turi "Motinos herojos" medalių), Vera Golubeva pasakoja apie abortus, daromus be užmarinimo, stoką vaikų darželių ir nepakankamą pagalbą viengungėms moterims. (Golubeva yra Natalijos Maltsevos slapyvardė, 30 m. nevedusios motinos, turinčios tuberkuliozę ir 8 m. dukterį. Suinta gruodžio mėn., tuoj po ketvirtitojo leidinio suredagavimo, ir kaltinama paragrafu, kurio didžiausia baudmė 7 m. kalėjimo ir 5 m. darbo stovyklos.)

Kitą rašytoja pasakoja, kaip ji turėjo fabrike kiimoti didžiules dėzes. (Neseniai Sov. Sąjungoj moterims uždrausta dirbti sunkiausius darbus, kuriuos jos anksčiau atlikdavo, ir dabar vedama propaganda apie motinystės šlovę, raginama turėti daugiau vaikų. Tuo būdu daugiau darbų atsiranda vyrams, o be to, norima padidinti rusų tautos skaičių, kadangi kitos respublikos, ypač rytuose, savo dauguma ima lenkti "didžiulesius brolius".)

(Bus daugiau)
(Iš Europos Lietuvis)

— Tom Bradley, juodaodis Los Angeles miesto burmistras, perrinktas toms pareigoms. Jis gavo daugiausiai balsų, negu baltodis kandidatas Sam Yorty ir eilė kitų.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$481.

ALUS SU PIENU

Vienas pramoningas vokiečių išgirdęs 84 metų senų kalbant, kad ji per savo amžių geria alų, sumaišytą su pienu, svėrėsi iš to padaryti biznį. Ir padarė. Bluthache, Hessen provincijoje, vienas vestuves aprūpindamas naujuoju "alupieniu".

Suntas būrų (kaimiečių) gėrė pieno-alaus mišinį, ūsus pasilaidydami, ir pirmojo paklaustojo atsakymas buvo: "Ketvirtasis puodas buvo dar gardesnis už pirmąjį!"

PLATINKITE "NAUJENAS"

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-lb man to the top of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

visiems draugams ir kostumeriams linki

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

VYTAUTAS VALANTINAS, Savininkas

2501 Lithuanian Plaza Court, Chicago, Ill. 60629

Telef. WA 5-2737

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS

TURIME KOPLYCIAS VIŠOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS

4354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401